

JOEL

Tx'olbil Xo'l Yi Liwre'j

Joel bi' yi yaj yi tz'ibanl tetz yi liwre'j. Qui na el katxum tetz na'j scyetz i', nka na' nsaje't, nka mbi tiempil yi stz'ibxij yi liwr ta'n. Ntin na tal yi i' yi cy'ajl Petuel.

Yi xe' yi chusu'n yi at tul yi jun liwre'j i'tz, yi at tulbil jun chin chicaws yi e' aj Israel tan paj yi qui na cyocsaj yol Ryos. Ncha'tz cyakil yi e' mas tnum yi qui na cyek xchi' Ryos tz'ak'lok cyetz chicaws. Nin yi jun tiempa'tz na bi'aj DÍA DEL SEÑOR le castiy. Ma le kayol na elepont yi k'ejlal yil ticy'saj Ryos c'u'l scye'j yi e' tetz contr.

Yi Weklil Yi Liwre'j

Yi bajx wekl (Cap. 1:1–2:11) na xchaj yi toque'n Joel tan c'ase'n cyajtza'kl tan chibansal quib tu Ryos.

Yi ca'b wekl (Cap. 2:12-27) na xchaj yi list Ryos tan cuyle'n chipaj yi nink chibansan quib tuch'.

Yi tox'e'n wekl (Cap. 2:28–3:21) na xchaj yi e'chk techl yi sbajok yi ntaxk tz'ul yi k'ejlal yil ticy'saj Ryos c'u'l scye'j yi e' tetz contr, ej nin yi balaj tiemp yi na ch'iwan scyetz yi e' xonl Israel.

Yi lo'one'n yi e'chk ujul cyak'un sac'

1 ¹Je yi txolbile'j yi talnak Ryos chi tul wutzicy' tane'n tetz yi elsanl stzi' i' yi na bi'aj Joel, yi cy'ajl Petuel, tan talol scyetz yi e' xonl Israel.

² Axwok wi' banl wi', ncha'tz axwok yi atixwok bene'n tzi'n Judá, bitwok tzaj yi txolbile'j. Qui otoj na bajij yi txolbile'j yi na bajij tzixo'lwok jalu', mpe ik te yi tiemp yi ate' tzaj yi e' imam ite'.

³ Ej nin ba'n tzitxol yi e'chk takle'na'tz scyetz e' initxa', nin yi e' cyetz ba'n chitxol scyetz yi cyetz chinitxajil. Ma yi e' cyetz chinitxajil, ba'n chitxol scyetz yi e' mas chixonl yi xchitz'ok sbne' opon tunintz.

⁴ Ba'n tzitalwok yi txolbile'j: Cyakil yi kujul, ja tzaj cu'n cyak'un sac'.^a Qui'c nin jun wi' nclax cyen, na junawes xomche' tan bajse'n, na yi na clax tk'ab jun, xomt tzaj junt tan bajse'n.

Yi mbi na xchaj yi sotzaj c'u'lal yi ncyak' yi e' sac'

⁵ Ma jalu' axwok yi na oc a' tiwi', elk iwatl, bisunwok nin ok'enwok, na mpe ik yi ta'al uva qui't ljal. Na tz'elepon majij tzitetz.

^a 1:4 Dt 28:38; Jl 2:2-11; Am 4:9; 7:1.

- ⁶ Na yi jun c'olój sac'a'tz yi nchu'l pok' le itanum, chin cham nin e'. Ni'cu'n e' tu jun c'olój sanlar yi nchu'l tan oyintzi' tzite'j. Chin xo'wbil nin e', na yi chitzi', ni'cu'n tu cye' balum^b yi na xcy'e' tan woch'le'n cyakil e'chk takle'n.
- ⁷ Nin cyakil e'chk wi' uva yi awij ita'n, ja el cu'n cya'n swutz. Ncha'tz c'uplu'n cu'n ncyulej yi e'chk wi' ibx̃. Tircu'n yi jalc'oq'uul ja baj chibajsal, nin ja baj chitripul cyakil. Chin sakt nin mban cyen e'chk k'ab tze' cya'n, na ja baj yi jalc'oq'uul cya'n.
- ⁸ Axwok intanum, ok'enwok chi na ok' jun xun yi na quim yi trat te yi umewe'n tlen tu' ate't. Nin chi na oc yi be'ch tetz te yi jun xuna'tz yi na x̃chaj yi wi'nin na bisun, ya'stzun banwok itetz tan x̃chajle'n yi na cxbisun.
- ⁹ Ncha'tz chok'ok yi e' pale', na qui't tz'opon e'chk oy xe inca'l, na qui't jal wutz yi cojbil, nin qui't jal win tan itoyil swetz.
- ¹⁰ Ncha'tz cyakil yi e'chk ama'l bene'n tzi'n Israel, sbisunk, na chin tz'inunin tu' sbne'. Qui'ct xtxa'xal yi e'chk cojbil, na yi triw yi awij ita'n, tircu'n ja el cu'n swutz. Ncha'tz yi uva, tircu'n ja skej, nin yi e'chk wi' oliw tircu'n ja chitz'umin.
- ¹¹ Ncha'tz yi axwok yi na cxak'uj wi cojbil, bisunwok. Ok'enwok, na qui'ct cosech sbne'. Qui'ct cosech bene'n tzi'n Israel, na tircu'n ja lo'on. Qui'ct uva, qui'ct triw, nin qui'ct cebada sbne'.
- ¹² Na tircu'n yi uva yi awij, ja skej. Nin ja lo'on cyakil e'chk ujul ibx̃. Ncha'tz yi granado, tu yi palmera, nin yi mansa'n tu e'chk mas jilwutz lo'baj yi at, tircu'n ja lo'on, nin cyakil wunak cwent Israel, na chibisunlen.^c
- ¹³ Ncha'tz axwok pale' tu axwok yi na cxak'uj xe inca'l, bisunwok. Wekwok itib te e'chk be'chok yi na x̃chaj yi na cxbisun. Ok'enwok tan yi sotzaj c'u'lal, na qui't jal ixi'n triw tu win xe inca'l tan itoyil swetz.
- ¹⁴ Chakwoke' bin cyakil itanum, yi e' wi' banl wi', scyuch' cyakil wunak. Nin bixek jun k'ej ita'n tan muc'le'n we'j tan jakle'n cuybil ipaj. Xanswok yi jun k'eja'tz, nin ba'n tzimol itib le ca'l Ryos. Nin cuk iwutz tetz.
- ¹⁵ Lastum axwok na txant tan tule'n yi k'ejlal yil tz'ul yi Katay Ryos tan tak'le'n chicaws yi e' tetz contr. Chin xo'wbilt cunin sbne' na chin cham nin i', na na xcy'e' te cyakil.^d
- ¹⁶ Skawutz cu'n ja el majij kawa'. Nin skawutz cu'n ja tzaj yi tzatzi'n xe ca'l Katay.
- ¹⁷ Nin cyakil yi ij yi cu'nak awij, qui't je'ul. Nin yi ixi'n triw ja wi't skej jak' tx'otx'. Chin bisbil nin e'chk c'ojaj tu e'chk cu'lbil ixi'n triw, na quil jal cosech.
- ¹⁸ Ncha'tz na chĩch'in cyakil txuc tan we'j. Tẽx tunin cho'jkel yi tal prow wac̃x tan joyle'n chiwa', poro qui't jal cya'n. Ncha'tz yi e' cne'r wi'nin e' x̃chiquimok tan paj yi qui'c chiwa', na tircu'n yi ch'im ja wi't skej.
- ¹⁹ Poro yi ilu' teru' Wajcaw, cho'n na cu' inwutz teru', na ja tz'e' cyakil yi e'chk ama'l bene'n tzi'n tan k'ej. Ja tz'e' cyakil yi e'chk ama'l tetz pstorbil tu e'chk wi' tze' yi at bene'n tzi'n.
- ²⁰ Ncha'tz cyakil e' smaron txuc na cu' chiwutz teru', na ja skej cyakil e'chk tzanla', nin ja skej cyakil yi ama'l tetz pstorbil yi at bene'n tzi'n.^e

^b 1:6 Ap 9:8. ^c 1:10-12 Os 4:3; Am 4:6-9. ^d 1:15 Is 13:6; Ez 30:2-3; Sof 1:14-18. ^e 1:19-20 Am 7:4-5.

Yi xo'wбилil yi k'ej yil tz'oc Ryos tan chicawse'n cyakil nación

2 ¹ Ma jalu' axwok intanum, oken e'chk chun ita'n le wi'wtz Sión, yi wi'nin xanil. Oken e'chk tampor tu e'chk ma'cl ita'n, tan c'ase'n cyajtza'kl wunak, na txant tan tule'n yi jun k'ejlala'tz, yil tz'oc Kataj Ryos tan chicawse'n yi e' contr. Ej nin tan paj yi chin xo'wбил sbne', wi'nin xchilucne' cyakil wunak bene'n tzi'n wi munt.

² I'tz jun k'ej yi chin tz'o'tz nin sbne'. I'tz jun k'ej yi chin muj nin sbne', na wi'nin sbak' sbne'. Na chu'l jun c'olol sanlar yi chin cham nin e'. Yil chu'l, snojk cu'n cyakil yi cojbil cya'n. Cho'n cu'n sbne' chi na ban yi na je'ul yi k'ej tibaj cyakil yi e'chk ama'l, yi cheb cuntul' na xcye' tan lajluchaxe'n cyakil tan yi tetz pak'puchal. Yi jun txolbila'tz, qui otoj na bajij, nin sbne' opon tunintz, qui'c junt tir yi ya'tzk sbne'.

³ Yi jun c'olol sanlara'tz, ni'cu'n e' tu k'ak' yi tircu'n na tz'e' ta'n. Na yi k'ak', ntaxk nin opon te'j jun takle'n, yi na tz'e' tan yi stz'a'l, nin yi na icy' paj, i'xnin na cyaj cyent yi txkak'ak'il. Na yi ntaxk chu'l yi e' sanlara'tz, chumbalaj nin tane'n cyakil yi e'chk ama'l bene'n tzi'n, ni'cu'n chi tane'n yi ama'l Edén. Poro yil chicy' yi e' sanlara'tz nsken xit tircu'n. Chin tz'inunin tunin sbne' cyen cyakil yi ama'l cya'n. Qui'c nin jun yi nink clax cyen xchik'ab.

⁴ Ni'cu'n e' tu chej yil chisaj nil skibaj, nin wi'nin cho'jkel chi quitane'n e' chej tetz oyintzi'.

⁵ Nin xchijincank chi na jincan jun care't tetz oyintzi', nka chi na jamcan yi k'ak' yi na oc k'a'kl jun c'olol xak xtze'. Ya'stzun xchibne' cyetz tan yak'pe'n cyakil e'chk ju'wtz. Na e' cu'n jun c'olol sanlar yi chin cham nin e', nin yi list quitane'n tan oyintzi'.

⁶ Cyakil wunak xchilucnek tan xo'w xchiwutz. Xchislak'laxk tan xo'w.

⁷ Na yi e' sanlara'tz, chin cham nin e' sbne' tan oyintzi'. Nin wi'nin na xcho'jkelk, nin ba'n na chijepon wi'ak e'chk tapij. Sbejnin na chiben tan oyintzi' na qui na chixob tetz alchok.

⁸ Junit xchibne' tircu'n. Quil chipit quib squibil quib, ma na cy'a'n len chibe' cya'n. Yil tz'oc c'oxle'n e'chk flech scye'j, quil chixob nin quil che'l xit, ma na sbejnin lchiben tan oyintzi'.

⁹ Chin list nin e' sbne' tan cambaje'n e'chk tnum, na chocopon pok' tul. Nin chijepon tibaj e'chk tapij. Nin xchixonk wi'ak ca'l, nin chocpon tulak, na cho'n chocpon tulak e'chk wentanu' chi na ban jun alk'om.

Yil tz'ul Kajcaw tan oyintzi' scye'j yi e' tetz contra'tz

¹⁰ Poro yil tz'ul tzaj Kajcaw, syucank cyakil yi tcyaj' tu yi wuxtx'otx' ta'n. Tz'ocpon muj swutz yi k'ej tu yi xaw, nin qui't chitxekun yi tx'uml.

¹¹ Sbjaxok Kajcaw xchiwutz yi e' tetz sanlar yil tz'ul tzaj. Chin wi' nin i' sbne' tan cawu'n, na yi wi' i' tan yol, icy'nakte'n cu'n sbne' swutz jun chin k'ancyok.

Inti yi e' tetz sanlara'tz yi na chitzan tan banle'n tane'n yi tetz ca'wl, qui ajlbe'n cyetz.

^f 2:4-5 Ap 9:7-9. § 2:10 Am 8:9; Ap 8:12.

Chin xo'wbil nin sbne' yi jun k'ejat'z yil tz'ul tzaj Kajcaw tan tak'le'n chicaws yi e' tetz contr. Chin xo'wbil nin sbne'. Nin cya'l nin jun nink xcy'e' tan muc'le'n yi jun k'ejat'z!.^h

Yil tz'oc Kajcaw tan chimoxe'n wunak tan je'n chitx'ixpul yi cyajtza'kl

- ¹² Poro je yol Kajcawel'j, te yi ntaxk ul yi jun tiempa'tz: "Tajwe'n cxu'ltwok tzinwutz. Tajwe'n tzibansaj itib swuch' tetz cu'n italma'. Tajwe'n tzimuc'wok we'j tan xchajle'n yi jun cu'n na cxbisunwok tan itil, na tajwe'n cxbisunwok ta'n, nin tajwe'n yil cxok'wok tan jakle'n cuybil ipaj swetz,"ⁱ stzun Kajcaw yi kaRyosil.
- ¹³ Mas balaj yi jun cu'n kabisunk tan kil swutz yi nink ko'e tan rit'e'n tu' be'ch ketz. Ba'nt cu'n yi nink katx'ixpuj yi kajtza'kl tan koque'n junt tir jak' ca'wl yi kaRyosil. Na at wi'nin banl talma' i', nin na el k'ajab i' ske'j. At pasens i' tan cuyle'n kapaj na at wi'nin lok' ib tuch'! List atite't i' tan cuyle'n kapaj tan qui katijol kacaws.
- ¹⁴ Na kol katx'ixpuj yi kajtza'kl, qui cunin batz qui't ltak' kacaws, ma na i yi banl talma' i' stk'e' sketz. Nin stk'e' i' yi e'chk ujul tu win sketz, bantz koyil tetz, na i' yi kaRyosil.
- ¹⁵ Oken bin yi chun ita'n wi'wtz Sión. Nin molwoke' cyakil katanum tan jun txumu'n yi wi'nin eka'n ta'n. Nin bixek jun k'ej ita'n tan muc'le'n we'j tan jakle'n cuybil ipaj tetz kaRyosil.
- ¹⁶ Molwoke' yi e' tanum Ryos, bantz chixansal quib. Ba'n che' imolwok yi e' tijle'u'lal, scyuch' yi e' nitxa', mpe ik yi e' tal ni' yi na chitxutxune't. Nin ncha'tz yi e' yi watok cunin chume', tajwe'n tan cyule'n len.
- ¹⁷ Ncha'tz e'u' pale', nin yi e'u' yi na chak'uju' te tak'un Kajcaw, chok'oku' swutz Ryos. Chok'oku' le ama'l yi at xo'l yi puertil yi ca'l Ryos tu yi patbil tx'ixwatz. Nin ba'n cyalu' tetz Kajcaw:
- "Ta', cuyu' kapaj yi o' tanumu'. Quil tak'u' ama'l tan cyoque'n yi e' kacontr tan xcy'akli'n ske'j. Quil tak'u' ama'l tan koque'n jak' chica'wl, na ko quil tz'ocu' tan kuch'eye'n, scyale' yi e' awer naka'tz: 'La'k tzun xchamil yi cyetz chiRyosil,' che'ch sbne'!"^k

Yil tz'el k'ajab Ryos te yi tetz tanum

- ¹⁸ Poro kol chijaku' cuybil chipaju' tetz Ryos, tz'ok'ok tzun c'u'l te yi tetz tanum. Nin tz'elpon k'ajab i' scye'ju'. Nin je tzun stale'tze'j:
- ¹⁹ "Ma jalu' swak'e' junt tir imbanl tzitibaj. Swak'e' triw tetz iwa'. Swak'e' win tetz itc'a'. Nin swak'e' aceit tzitetz tan xcone'n tetz icumir. Swak'e' cyakil yi tajwe'n tzitetz. Nin quil wak' ama'l scyetz yi e' awer nak tan chitze'ene'n tzite'j.
- ²⁰ Ncha'tz chelpon inlajul yi e' icontr, yi e' sac' tane'n, yi cho'n nchisaj je'n tzi'n. Cho'n nchiben inlajul le e'chk ama'l yi tz'inunin tu'. Cyakil yi e' yi bajxche' xchiwutz yi e' mas, nchiben impitol xe C'a' Mar tan chibek'xe'n. Ma yi e' yi xomche't tzaj, cho'n xchiben wa'n xe yi mar Mediterráneo, bantz chiquime'n. Sk'ayok, nin xewank yi chiwankil. Ya'stzun sbajok scye'j,

^h 2:11 Ap 6:17. ⁱ 2:12 Dt 4:29; Jer 29:13. ^j 2:13 Ex 34:6; Neh 9:17; Sal 86:15. ^k 2:17 Sal 79:10.

na wi'nin e'chk takle'n yi chin juntlen nin mbaj chibnol,” stzun Kajcaw sbne'.

- ²¹ Stzatzink junt tir yi e'chk ama'l bene'n tzi'n wi munt. Nin quít tajwe'n tan kaxobe'n te yi mbi sbajok, na sbnixok wi'nin e'chk takle'n balaj tan Kajcaw.
- ²² Ncha'tz yi e' smaron txuc yi ate' xo'l xtze', quít chibisun nin quil chixob, na xtxa'xank junt tir yi e'chk ama'l bene'n tzi'n. Sjalok junt tir wutz cyakil jilwutz lo'baj. Sjalok wi'nin wutz ibx̃. Nin quí'c nin caril uva sbne'.
- ²³ Ncha'tz axwok yi najlquix wi'wtz Sión, cxtzatzinkwok te Kajcaw yi kaRyosil, na stk'e' i' a'bal tzitetz yil tz'opon yi tiempil, na stk'e' i' yi bajx a'bal yi na oc e'chk ij ttx'otx'. Ej nin ncha'tz stk'e' i' yi a'bal yi tajwe'n jalen yil je' e'chk cosech, chi yi ntulej i' sajle'n.
- ²⁴ Snojk junt tir e'chk c'ojaj tan triw, na sjalok balaj cosech. Ncha'tz sjalok wi'nin uva tan banle'n win. Ncha'tz sjalok wi'nin aceit tetz cumir.
- ²⁵ Ej nin stale' Kajcaw sketz: “Tzinxe'lse' cyakil yi mmitz'ak wok sajle'n tunintz te yi tiemp yi ncho'c yi e' sac' tan bajse'n icosech. Na in nchichakon nin yi e' sac'a'tz.
- ²⁶ Poro yi jalu', quít lbajij yi txolbila'tz na sjalok iwa'. Xwankwok jalen yil noj ic'u'l. Ej nin cxocpon tan tak'le'n ink'ej yi in yi in itajcawil nin iRyosil, na sbnixok wi'nin e'chk takle'n balaj tu e'chk milawr wa'n tzixo'lwok. Nin quít wak' ama'l tan tele'n ik'ej yi axwok intanum.
- ²⁷ Cha'stzun te axwok xonl Israel, tajwe'n tz'el itxum tetz, nin tajwe'n tzitocsaj yi xomchin tzite'j. Na ntin cu'n in, in iTaj. Quí'c junt yi nink tz'oc tetz iRyosil. Nin quít lwak' ama'l tan tele'n ik'ej, yi axwok itetz yi axwok intanum.¹

Yil tz'ul yi espíritu tetz Kataj Ryos

- ²⁸ “Yil wi't bajij yi e'chk txolbila'tz swak'e' yi inespíritu tzitetz icyakil cu'n.^m Ej nin chocopon initxa' tan xtx'olche'n xo'l yi wetz wajbil. Nin yi e' tijle'u'lal xchiwutzicy'aj e'chk balaj wutzicy'. Ncha'tz yi e' xicy tz'ocopon xchajol tib e'chk balaj takle'n xchiwutz tul wutzicy' tane'n.
- ²⁹ Nin ncha'tz swak'e' yi inespíritu squibaj yi e' imos yaj tu xna'n, nin xchitxole' yi wetz wajbil. Ya'stzun tzimbe'n tzite'j te yi jun tiempa'tz.
- ³⁰ Ej nin ncha'tz, tzinchaje' e'chk lmak techl tzi'n tcya'j. Nin sjalok chich' tu k'ak' nin e'chk sib yi icunin chin sbak' tane'n bene'n tzi'n wuxtx'otx'.
- ³¹ Chin tz'o'tz nin sbne' wutz yi k'ej, ma yi xaw chin chich'ⁿ nin sbne' yubil yi ntaxk ul yi jun k'ejlala'tz yi chin xo'wbil nin,” stzun Kataj Ryos.
- ³² Poro cyakil yi e' yil cu' chitzi' tan na'wse'n bi' Kajcaw, xchiclaxok cyera'tz tk'ab yi quimichil.^o Na cho'n sjalok claxe'n wi'wtz Sión, le tnum Jerusalén, chi alijt cyen tan Kajcaw. Na cyakil yi e' yi bixba'n che' tan chiclaxe'n cyen,^p xchiclaxok nin cyera'tz tan Kajcaw.

Yil tz'oc Ryos tan chicawse'n cyakil nación

3 ¹Je sbajok yil tz'ucu'l yi jun tiempa'tz, hij Kajcaw: “Sjalok junt tir chibanl yi e' aj Judá wak'un, tu yi tnum Jerusalén.

¹2:27 Is 42:8; 45:5-6, 18; Ez 36:11. ^m2:28-32 Hch 2:17-21. ⁿ2:31 Mt 24:29; Mc 13:24-25; Lc 21:25; Ap 6:12-13. ^o2:32 Ro 10:13. ^p2:32 “Cyen” en la Versión 60 na tal “remanente” ya'stzun yi e' yil chiclaxok cyen yil xchaj tib yi xchi'chbe'n cu'ul Ryos yil tzaj wí' yi tiemp tetz q'uiux'uj.

² Ej nin chicupon injutz'il cyakil nación le yi ama'l cwent Israel, le jun joco'l yi na bi'aj Josafat. Nin cho'n nocopontz tan xtisya'i'n scye'l tan tak'le'n chicaws, tan paj yi e'chk takle'n cachi' yi mbaj chibnol scye'l yi e' wetz intanum yi e' xonl Israel. Na ja baj el chilajul yi e' intanuma'tz swutz chi'ama'l. Nin ja cho'c tan jatxle'n cu'n xchiwutz.

³ Yi cyoque'n tan chijatxle'n yi e' intanum xchiwutz, suerti'n cu'n e' ban scye'l. Nin ja baj chic'ayil yi e' xicy nin yi e' xun scyetz awer nak. Ma yi pwok yi nchicambaj scye'l, ja baj chisotzal tan xc'ala'i'n tu xna'ni'n.

⁴ "Ma jalu' axwok aj Tiro, tu aj Sidón,^a nin axwok filistey' zmbi na itajwok jalu'? ¿Na pe' itajwok xoyintzin swe'l? ¿Na pe' itaj tziticy'saj ic'u'l swe'l? Ba'n bina'tz, na ncha'tz in na waj yil wak' icaws. ⁵Na ja baj italk'al yi insakal tu in oro, nin cyakil yi inme'bi'l yi colij wak'un, ja ben itcy'al nin ja opon ita'n le ca'lil yi itetz iryosil. ⁶Ja chiben itcy'al yi e' intanum yi e' aj Jerusalén tu yi e' aj Judá. Ja chiben itcy'al joylaj, nin ja chiben c'a'y scyetz yi e' griego tan cyoque'n tetz chi'esclaw. ⁷Poron nocopon tan quich'eye'n yi e' wetz intanum, na chelu'l incy'al jak' chica'wl yi e' awer nak kale e' benakit ic'ayil. Ma axwok itetz ax te'n wok tzitije' yi q'uixc'uj yi nchitij yi e' wetz intanum. ⁸Na che' inc'aye' yi e' inixajil scyetz yi e' aj Judá, nin yi e' aj Judá, mben chic'ayil yi e' inixajila'tz scyetz yi e' aj Sabeo yi najlche' joylaj. Juncu'n sbajok yi txolbila'tz, na in na chintzan tan talche'n," stzun Kajcaw.

⁹ "Poron ncha'tz alwok yi txolbile'l scyetz yi e'chk mas nación. Banwok list itib tan oyintzi'. Xanswok yi jun oyintzi'a'tz tan tak'le'n k'ej yi iryosil. Txocwok yi e' sanlar yi chin cham nin e' tan oyintzi'. Chisajken yi e' yi qui na chixob tan oyintzi'.

¹⁰ Banwok ima'cl tetz oyintzi' te yi itasaron, ma yi ijos oken tetz spar.^s Nin yi e' yi qui'c chiwalar tan oyintzi', ba'n lcyocsaj quib tetz cham.

¹¹ Cyakil axwok nación yi najlquixwok naka'j, ba'n cxu'lwok lajke'l. Ba'n tzimolsaj itib tan isaje'n tan oyintzi', na kabane' tane'n itil. Mpe ik yi e' yi qui'c chiwalar tan oyintzi', ba'n lcyocsaj quib tetz wi'tz aj oyintzinl.

¹² Or bin itetz yi axwok nación. Ba'n cxu'lwok tzone'l le joco'l yi na bi'aj Josafat, na ya'stzun yi ama'l kale chinc'olewe't tan pujle'n xtisya' scye'l cyakil yi e' nación.

¹³ "Ma jalu', axwok inchakum, or ik'ab tan ak'un te yi jos na ja wi't k'anax yi cosech tetz uva.^t Catzamwok tan yak'pe'n yi uvaja'tz. Na na waj yil noj yi e'chk cu'lbil ta'al uva, nin na waj yil tz'el pul tibaj yi cu'lbila'tz na chin mal nin e'.^u

¹⁴ Xchijalok jun c'olaj wunak le yi jun joco'ja'tz yi na bi'aj Josafat, le ama'l kael bixewe't yi chicaws wunak. Na txant tan tule'n yi k'ejlal yil tz'ul tzaj Kajcaw tan tak'le'n chicaws yi tetz contr le jun ama'la'tz.

¹⁵ Ma yi k'ej tu yi xaw tz'ocpon muj swutz, ma yi e'chk tx'uml qui't chitxekun. Ya'stzun sbajok yi ntaxk ul yi jun k'eja'tz."

^a 3:4-8 Is 23:1-18; Ez 26—28; Am 1:9-10; Zac 9:1-4; Mt 11:21-22; Lc 10:13-14. ^s 3:4-8 Is 14:29-31; Jer 47; Ez 25:15-17; Am 1:6-8; Sof 2:4-7; Zac 9:5-7. ^t 3:10 Is 2:4; Miq 4:3. ^u 3:13 Ap 14:14-16. ^v 3:13 Is 63:3; Lm 1:15; Ap 14:19-20; 19:15.

Yil che'l liwr yi e' aj Judá

- ¹⁶ Xch'ink tzaj Kajcaw le tnum Sión.^v Chin wi' nin i' sbne' chi na ban jun león yi na xch'in tan we'j. Xchilucnek tzun cyakil yi e' yi ate' tcyaj' tu yi e' yi ate' wuxtx'otx', na tz'ocpon i' tan chicolche'n yi e' tetz tanum. Nin tz'ocpon i' chi jun chin colbil ibaj scyetz yi e' xonl Israel.
- ¹⁷ “Tz'elepon tzun itxum tetz yi in Jehová yi iRyosil, nin yi cho'n najlchin wi Sión, yi wi'wtz yi chin xan nin. Tzinxanse' yi tnuma'tz yi ncha'tz na bi'aj Jerusalén. Nin qui't wak' ama'l scyetz awer nak tan chixcyewe'n te'j,” stzun Ryos.
- ¹⁸ I tzun sbajok te yi jun tiempa'tz. Sjalokt wi'nin wi' uva lakak ju'wtz, nin qui'c caril lech sbne'. Nin cyakil yi e'chk be' a' yi at Judá snojk junt tir tan a'. Ej nin stz'itz'ok jun a' tzak' yi ca'l Kajcaw, yi xcyek tan sijle'n yi xk'ajlaj cwent Sitim.^w
- ¹⁹ Xitok yi tnum Egipto, nin tz'ocpon yi ama'l Edom tetz skajwutz, yi chin tz'inunin tu'. Ya'stzun sbajok scye'j, na ocnake' tan chibuchle'n yi e' xonl Judá, nin ja chiquim wi'nin tal prow cya'n yi qui'c quil.^x
- ²⁰⁻²¹ “Wicy'se' inc'u'l scye'j cyakil yi e' yi ocnake' tan chibiyle'n yi e' intanum, nin quil tzincuy chipaj yi e' juchul ila'tz. Poro xchinajank yi intanum tul yi ama'l cwent Judá tu Jerusalén tetz ben k'ej ben sak. Nin yi in wetz yi in Jehová, xchinnajank xchixo'l wi'wtz Sión. Ej nin jun cu'n sbajok yi txolbile'j, na in na chintzan tan talche'n,” stzun Kajcaw bantz.

^v 3:16 Jer 25:30; Am 1:2. ^w 3:18 Ez 47:1-12. ^x 3:19 Abd 10.